

Karar Sayısı : 98/11570

14 Mart 1996 tarihinde Kudüs’de imzalanan ve 26/2/1998 tarihli ve 4343 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı’nın 31/7/1998 tarihli ve OAGY-I-2937 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 6/8/1998 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Süleyman DEMİREL
CUMHURBAŞKANI

Mesut YILMAZ
Başbakan

B. ECEVİT Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	I. SEZGİN Millî Sav. Bak. ve Başb. Yrd.	G. TANER Devlet Bakanı	H. OZKAN Devlet Bakanı
Y. SEÇKİNER Devlet Bakanı	I. SAYGIN Devlet Bakanı	Prof. Dr. H. S. TURK Devlet Bakanı	Prof. Dr. S. YILDIRIM Devlet Bakanı
R. SERDAROĞLU Devlet Bakanı	M. GURDERE Devlet Bakanı	H. ULUĞBAY Devlet Bakanı V.	I. SAYGIN Devlet Bakanı V.
Dr. I. ÇELEBİ Devlet Bakanı	M. YILMAZ Devlet Bakanı	R. ŞAHİN Devlet Bakanı	B. KARA Devlet Bakanı
C. KAVAK Devlet Bakanı	E. AŞIK Devlet Bakanı	R. K. YUCELEN Devlet Bakanı	H. GEMİCİ Devlet Bakanı
M. BATALLI Devlet Bakanı	H. DENİZKURDU Adalet Bakanı	K. AKTAŞ İçişleri Bakanı	I. CEM Dışişleri Bakanı
Z. TEMİZEL Maliye Bakanı	H. ULUĞBAY Millî Eğitim Bakanı	Y. TOPÇU Bayındırlık ve İskân Bakanı	H. İ. ÖZSOY Sağlık Bakanı
A. A. DENİZOLGUN Ulaştırma Bakanı	M. TAŞAR Tarım ve Köylüleri Bakanı	Prof. Dr. N. ÇAĞAN Çalışma ve Sos. Guv. Bakanı	
Y. EREZ Sanayi ve Ticaret Bakanı	M. C. ERSUMER Enerji ve Tabii Kay. Bakanı	I. TALAY Kultur Bakanı	
I. GURDAL Turizm Bakanı	E. TARANOĞLU Orman Bakanı	Dr. I. AYKUT Çevre Bakanı	

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti
Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına
İlişkin Anlaşma**

Bundan böyle Akit Taraflar olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsrail Devleti Hükümeti,

Her iki ülkenin karşılıklı yararı için ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile, Akit taraflardan herbirinin yatırımcılarının diğer Akit Tarafın ülkesinde daha fazla yatırım yapması için uygun koşullar yaratmak amacı ile,

Yatırımlara adil ve eşit muameleinin istikrarlı bir yatırım ortamı oluşturmaya ve ekonomik kaynakların en etkin biçimde kullanılmasına hizmet edeceği düşüncesiyle, ve

Yatırımların bu Anlaşma temelinde karşılıklı teşvik ve korunmasının, bireysel yatırım girişimini harekete geçirerek her iki ülkedeki refahı arttıracakını kabul ederek

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1**TANIMLAR**

Bu Anlaşmanın amacı bakımından :

1 "Yatırım" terimi, evsahibi Akıt Tarafın kanun ve nıazamlarına uygun olmak kaydıyla, aşağıdakileri de kapsayan ancak bunlarla sınırlı olmayan her turden varlığı ifade eder

a) Taşınır ve taşınmaz mallar ile mamelekin bulunduğu Akıt Tarafın kanun ve nıazamları ile uyumlu olarak tanımlanmış ipotek, tedbir, rehin gibi, diğer benzer haklar,

b) Hisse senetleri veya şirketlere katılımın diğer şekilleri,

c) Yeniden yatırımda kullanılan hasılatlar ve para alacakları peştemaliye ya da yatırımla ilgili malı değeri olan diğer haklar,

d) Sınai ve fikrı mulkiyet hakları ,teknik proses, know how ve diğer benzer haklar,

e) Doğal kaynakların aranması, işlenmesi, ıstıhracı, işletilmesi imtiyazları da dahil olmak üzere, herbir Akıt Tarafın ülkesinde kanunla veya bir sözleşme ile behrlenmiş iş imtiyazları

2 "Varlık"ların, yatırılma ya da yeniden yatırılma biçimlerinde evsahibi ülkenin yasa ve nıazamlarına uygun bir değışikliğe gidilmesi, bu anlaşma kapsamında "yatırım" olarak kabul edilme durumlarını değıştirmez.

3."Yatırımcı" terimi,

İsrail Devletinde yapılan yatırımlar açısından :

a) Aynı zamanda İsrail Devleti vatandaşlığını haiz olmayan ya da bu ülkede daimi ikameti bulunmayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişileri

b) Türkiye Cumhuriyeti yasalarına göre kurulmuş şirket, firma yada işortaklıklarını;

Türkiye Cumhuriyetinde yapılan yatırımlar açısından :

a) Aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını da haiz olmayan İsrail Devleti vatandaşı gerçek kişileri,

b) İsrail Devleti yasalarına göre kurulmuş ve merkezi İsrail'de bulunan şirket, firma ve işortaklıklarını

ifade eder.

4 " Hasılatlar" terimi, bir yatırımdan elde edilen ve özellikle ancak sınırlayıcı olmamak kaydıyla karı, temettüyü, faızı, yatırımın kısmen ya da tamamen tasfiyesinden elde edilen tutarı ve lisans ücretini ifade eder

Madde 2**Yatırımların Teşviki ve Korunması**

1 Her bir Akit Taraf, ülkesinde diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına elverişli koşullar yaratacak ve bu yatırımları teşvik edecek ve kendi kanunlarıyla verilen yetkileri kullanma hakkı baki kalmak şartıyla, bu yatırımlara benzer durumlarda herhangi bir üçüncü bir ülke yatırımcılarının yatırımlarından daha az elverişli olmayacak şartlarda izin verecektir.

2 Herbir Akit taraf yatırımcısınca diğer Akit Tarafın ülkesinde gerçekleştirilmiş olan yatırımlar, adil ve eşit muameleye tabi tutulacak ve tam koruma ve güvenlikten faydalandırılacaktır. Akit taraflar, kendi ülkelerinde diğer Akit Taraftan yatırımcıların yaptığı yatırımların işletme, kullanım, tasarruf ya da tasfiyesini ayrımcı ve hakkaniyete uymayan tedbirlerle engellmeyecektir.

3. Herbir Akit Taraf, kendi ülkesinde diğer Akit Tarafın bu Anlaşma ile tanımlanan yatırımlarla ilgili etkinliklerini sürdüren yatırımcılarının ve bu yatırımcıların hanehalkını teşkil eden aile bireylerinin ülkeye giriş, ikamet, seyahat ve çalışması hususlarını kendi yasa ve nizamları ve bunlar çerçevesindeki usul ve uygulamaları ile uyusacak biçimde olumlu olarak mütalaa edecektir.

4 Bir Akit Taraf yatırımcıları diğer Akit Taraf ile bu Anlaşma ile, maddeleri ve sonuçlarının yatırımcı açısından daha elverişli olması halı haricinde, çelişmeyen özel anlaşmalar yapabilirler. Herbir Akit Taraf diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımları konusunda, bu Anlaşmanın hükümlerinin yanı sıra bu özel anlaşmanın hükümlerini de gözetir

Madde 3**En Ziyade Müsaadeye Mazhar Millet Muamelesi ve Ulusal Muamele**

1 Akit Taraflardan hiçbirisi kendi ülkesinin sınırları içerisinde diğer Akit Tarafın yatırımcıları tarafından yapılan yatırımlara ve bu yatırımların hasılatlarına kendi yatırımcıları ya da üçüncü bir ülke yatırımcıları tarafından gerçekleştirilen yatırımlara ve bu yatırımların hasılatlarına uyguladığından daha az elverişli bir muamele uygulamayacaktır.

2 Akit Tarafların hiçbirisi, kendi ülkesindeki diğer Akit Taraf yatırımcılarına, yatırımlarının yönetimi, bakımı, kullanımı, tasarrufu ya da tasfiyesi açısından, kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcısına uyguladığı muameleden daha az elverişli bir muamele uygulamayacaktır

Madde 4**Zararların Tazmini**

Diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları, bu ülkedeki savaş ya da diğer bir silahlı çatışma, ihtilal, ulusal acil durum hali, ayaklanma, iç karışıklık veya diğer benzer olaylar nedeniyle zarar gören bir Akit Taraf yatırımcısına, diğer Akit Tarafca bu zararlı ilişkili olarak, kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına uyguladığı tedbirler açısından daha az elverişli olmayan muamele uygulanacaktır. Söz konusu muamele sonucu ödemeler serbestçe transfer edilebilecektir.

Madde 5**Kamulaştırma**

Akit Taraflardan birinin yatırımcılarının diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları, kamu yararına olmadıkça, ayrımcı olmayacak biçimde yapılmadıkça, ilgili yasa hükümleri takip edilmedikçe ve anında, yeterli ve etkin tazminat ödenmedikçe devletleştirilmeyecek, kamulaştırılmayacak ya da devletleştirme ya da kamulaştırma etkisi olan tedbirlere (bundan sonra "kamulaştırma" olarak anılacaktır) maruz bırakılmayacaktır.

Tazminat, kamulaştırılan yatırımın, hangisi daha önceyse, kamulaştırma işleminden ya da kamulaştırma yapılacağından duyulmasından hemen önceki piyasa değerine eşit olacak; ödeme tarihine kadar geçen süre için yasayla belirlenen faiz oranından yararlandırılacak; gecikmeden ödenecek ve etkili bir biçimde gerçekleştirilebilir ve serbestçe transfer edilebilir olacaktır. Kamulaştırmadan etkilenen yatırımcılar, işlemi gerçekleştiren Akit Tarafın kanunları çerçevesinde işlemin kendisinin ya da değerlendirmenin bu Akit Tarafın yetkili mahkemelerinde hemen görüşülmesi hakkına sahiptir.

Madde 6**Ülkesine İade ve Transfer**

1 İsrail Devleti, ülkesinde yapılan yatırımlarla ilişkili olarak, diğer Akit Tarafın Madde 3.1 b'de tanımlandığı şekilde doğrudan ya da dolaylı olarak İsrail menşeli şirketlerce kontrol edilenler dışındaki tüm yatırımcılarına, tüm mali yükümlülüklerini ve kambiyo mevzuatının gereklerini yerine getirmiş olmak koşuluyla, sözkonusu yatırımların yapıldığı tarihte yürürlükte olan yatırımlarının ve getirilerinin kısıtsız transferi ile ilgili tüm hak ve çıkarları garanti eder. Transferler, yatırımın yapılmış olduğu konvertibl para birimi ya da yatırımcı ve evsahibi ülke tarafından üzerinde anlaşılan herhangi bir konvertibl para birimi üzerinden gecikmesiz olarak yapılacaktır. Transferler, yatırımcı tarafından başka bir biçimde anlaşma yapılmamışsa, yürürlükte olan kambiyo mevzuatı çerçevesinde transferin yapıldığı tarihte geçerli olan döviz kuru üzerinden yapılacaktır.

İsrail Devleti kambiyo mevzuatında değişiklik yapılması durumunda bu değişikliklerin yatırımın yapıldığı tarihte geçerli olan yatırımların ve hasılatların ülkesine iadesi ile ilgili hakları olumsuz yönde etkilemeyeceğini garanti eder.

2. Türkiye Cumhuriyeti, ülkesinde gerçekleştirilen yatırımlarla ilgili transferlerin ülkenin içine ve dışına serbestçe ve gecikme olmaksızın transferine izin verir. Bu tür transferler aşağıdakiler içerir:

a) Hasılatlar

b) Bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen kazançlar

c) Madde 5 çerçevesinde tazminat,

d) Yatırımlarla ilgili kredilerden kaynaklanan anapara ve faiz ödemeleri .

e) Türkiye Cumhuriyeti topraklarında bir yatırım ile ilgili çalışma izni almış İsrail vatandaşlarının elde ettikleri maaşlar, haftalık ücretler ve diğer kazançlar,

f) Bir yatırım uyuşmazlığından doğan ödemeler

Transferler, yatırımın yapıldığı konvertibl para birimi, ya da yatırımcının uygun gördüğü herhangi bir konvertibl para birimi ve transferin yapıldığı tarihte geçerli olan kur üzerinden yapılacaktır

Türkiye Cumhuriyeti yukarıdaki hususlarla çelişmeyecek biçimde

a) Gecikmesiz tamamlanmaları ve bu Anlaşma tarafından belirlenen hakların özüne dokunmaması koşuluyla, bu Maddede tanımlanan transferlere ilişkin usuller belirleyen,

b) Döviz transferi raporları talep eden,

(c) Kar paylarına ve diğer transferlere uygulanabilen stopaj vergileri gibi gelir vergileri koyan

yasa ve düzenlemeler oluşturabilir

Madde7

İstisnalar

Bu Anlaşmanın herhangi bir Akit Taraf yatırımcısına ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcısına uygulanandan daha az elverişli muamele uygulamama ilkesi, bir Akit Tarafı, diğerinin yatırımcısına

a) Tümüyle ya da esas itibarıyla vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma ya da düzenleme ya da tümüyle ya da esas itibarıyla vergilendirmeye ilişkin iç mevzuattan,

b) Akit Taraflardan herhangi birinin üyesi olduğu ya da olacağı mevcut ya da olabilecek Gümrük Birliği, Serbest Bölge Anlaşması ya da benzeri uluslararası anlaşmalardan

(c) 1 Ocak 1992 tarihinden önce girilen anlaşmaların içerdiği yatırım tanımı (Madde 1, Paragraf 1) "yeniden yatırım" atfı (Madde 1. paragraf 2) ve 6. Madde hükümlerinden

doğan muamele, tercih ya da avantajları uygulama zorunluluğu getirmez

Madde 8**Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıkları
Çözüm Merkezi'ne Başvuru**

1. Akit Taraflardan herbiri, ülkesinde diğer Akit Taraf yatırımcısının yatırımıyla ilgili olarak bu yatırımcı ile arasında çıkabilecek her türlü hukuki uyuşmazlığı, bu Anlaşmanın 2. ve 3. Paragraflarındaki koşullara bağlı olarak uzlaşma yada tahkim yoluyla çözüm için, Washington'da 18.03.1965'te imzaya açılan Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları arasında yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi çerçevesinde kurulan Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıkları Çözüm Merkezi'ne (bundan sonra "Merkez" olarak anılacaktır) götürmeyi kabul ederler.

2. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasında, o yatırımcının bir yatırımı ile ilgili uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından yatırımın ülkesinde yapıldığı Akit Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilecektir. Yatırımcı ve ilgili Akit Taraf, bu uyuşmazlıkları mümkün olduğunca iyi niyetle istişare ve müzakereler yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.

3. Eğer bu uyuşmazlıklar, yukarıda belirtilen yazılı bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde bu yolla çözümlenemezse uyuşmazlık, yatırımcının seçebileceği aşağıdaki mercilerden birine sunulabilecektir:

(a) uyuşmazlığa taraf olan Akit Tarafın yetkili adli mahkemeleri

ya da

(b) Doğrudan ya da yatırımcının ihtilafı daha önceden uyuşmazlığa taraf Akit Tarafın yetkili adli mahkemelerine götürmüş olduğu durumda nihai kararın 8 ay içinde alınmaması halinde, Merkez

Uyuşmazlığa taraf olan Akit Taraf dava muameleleri ya da kararın uygulanması evresinde uyuşmazlığın diğer tarafı olan yatırımcının, bir sigorta sözleşmesine istinaden zararını kısmen ya da tamamen karşılayan bir tazminat aldığını gerekçe gösteren herhangi bir itirazda bulunamaz.

4. Akit Taraflar, Merkez'e intikal ettirilen uyuşmazlıkları

a) Merkez Genel Sekreteri ya da Merkezce oluşturulan Uzlaştırma Komisyonu ya da Tahkim Kurulu'nun ihtilafın Merkezin yargılama yetkisi dışında kaldığına karar verdiği; ya da

b) Diğer Akit Tarafın bir tahkim kurulu tarafından verilen hükme uymadığı

haller dışında diplomatik kanallardan takip edemez

5. Tahkim kararları, uyuşmazlık halindeki taraflar için nihai ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Taraf, verilen kararları kendi kanunları çerçevesinde yerine getirecektir

Madde 9**Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü**

1 Akit Taraflar arasında çıkabilecek işbu Anlaşmanın yorumlanması veya uygulanması ile ilgili uyuşmazlıklar, mümkün olduğunca her iki Akit Tarafın arzusu üzerine Akit Tarafların temsilcilerinden oluşan ikili bir komisyona başvuruyu da içerebilecek olan, diplomatik kanallarla çözümlenecektir

Akit Tarafların uyuşmazlığın başlamasından itibaren altı ay içinde sözü edilen yöntemle anlaşmaya varamamaları halinde uyuşmazlık, herhangi bir Tarafın başvurusu üzerine bir tahkim kuruluna götürülebilir

3 Bu tahkim kurulu herbir vaka için aşağıdaki şekilde teşkil edilecektir

Herbir Akit Taraf başvurusunun alınmasından itibaren iki ay içinde bir hakem tayin edecektir. Bu iki hakem, üçüncü bir ülke vatandaşını üçüncü bir hakemi, iki Akit Tarafın onayıyla Başkan olarak seçeceklerdir. Başkan iki hakemin atanmasından itibaren iki ay içinde seçilecektir.

4 Bu maddenin üçüncü paragrafında belirlenen süre içinde gerekli atamaların yapılamaması halinde, bir başka sözleşmenin mevcut olmadığı durumda, Akit Taraflardan herhangi biri, Lahey Daimi Tahkim Mahkemesi (DTM) Genel Sekreteri'nden gerekli atamaları yapmasını talep edebilir

5 Uluslararası Daimi Tahkim Mahkemesi Genel Sekreteri belirtilen görevi yerine getirmekten alıkonulursa veya bu şahıs Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise atama Genel Sekreter Yardımcısı tarafından yapılacaktır, şayet Genel Sekreter Yardımcısı da görevini yerine getirmekten alıkonulursa veya Taraflardan birinin vatandaşı ise atama Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli mahkeme üyesi tarafınca yapılacaktır

6. Tahkim Kurulu, Kurul Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer maddeleriyle tutarlı olacak şekilde usul kurallarını saptayacaktır. Şayet bu konuda uzlaşma sağlanamazsa, Tahkim Kurulu, uluslararası tahkim prosedürüne uygun olarak usul kurallarını saptamasını Tahkim Kurulu Genel Sekreterinden talep edebilir

7. Tahkim Kurulu kararını oyçokluğuyla alacaktır. Bu karar, Akit Taraflar için, bağlayıcı olacaktır. Herbir Akit Taraf, heyetteki üyesinin ve temsilcisinin maliyetini kendisi karşılayacak; başkanın ücreti ve diğer masraflar Akit Taraflarca eşit olarak üstlenilecektir

Madde 10**Halefiyet**

1. Eğer bir Akit Tarafın yatırımcısının yatırımı ticari olmayan risklere karşı kanunî bir sistem dahilinde sigortalansa, sigortalayanın sigorta sözleşmesinin hükümlerinden kaynaklanan halefiyeti diğer Akit Tarafa tanınacaktır

2 Sigortalayan, yatırımcının kullanmaya yetkili olduğu haklar dışında hiç bir hakkı kullanmaya yetkili olmayacaktır.

3. Bir Akit Taraf ile sigortacı arasındaki: uyumsuzluklar, bu Anlaşmanın 8 Maddesi hükümleri uyanınca çözümlenecektir

Madde 11

Diğer Kuralların Uygulanması

Eğer Akit Taraflardan herhangi birinin mevzuatı ya da Akit Taraflar arasında bu Anlaşmaya ilave olarak uluslararası hukuk çerçevesinde mevcut ya da ileride oluşabilecek yükümlülükler, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına ait yatırımlara ya da ilgili faaliyetlere, işbu Anlaşmada mevcut hükümlerden daha elverişli genel ya da özel hükümler içeriyorsa, bu hükümler daha elverişli oldukları ölçüde uygulanacaktır

Madde 12

Yatırımlara Uygulanma

İşbu Anlaşmanın koşulları, her bir Akit Tarafın Anlaşma öncesi ve sonrasında yapılan yatırımlara ilişkin hak ve yükümlülüklerini belirleyecektir

Madde 13

Yürürlüğe Girme

Her bir Akit Taraf bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli onay işlemlerinin tamamlandığını diğer Akit Tarafa bildirecektir. Anlaşma son bildirim tarihinde yürürlüğe girecektir.

Madde 14

Süre ve Sona Erme

Bu Anlaşma on (10) yıl süreyle yürürlükte kalacaktır. Akit Taraflardan her biri, yazılı olarak diğer Akit Tarafa oniki ay öncesinden feshi ihbarda bulunarak, Anlaşmayı ilk on (10) yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra her an sona erdirebilir. Bu Anlaşma Akit Taraflar arasında yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Herhangi bir değişiklik, Akit Taraflardan her birinin diğer Akit Tarafa böyle bir değişikliğin yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili işlemlerin tamamlandığını bildirmesi üzerine yürürlüğe girecektir. Bu Anlaşmanın yürürlükte bulunduğu süre içinde yapılan yatırımlarla ilişkili olarak, Anlaşmanın hükümleri, Anlaşmanın sona erme tarihinden itibaren on yıl daha yürürlükte kalacaktır.

Bu Anlaşmayı Akit Tarafların tam yetkili temsilcileri, huzurlarında imzalamışlardır

Türkçe, İbranice ve İngilizce dillerinde, 2365576'e tekbül eden 14/3/1996 tarihinde ikişer nüsha olarak akdedilmiştir.

İrcumelerde farklılık olması durumunda İngilizce metin esas alınacaktır

TURKİYE CUMHURİYETİ
HUKUMETİ ADINA

İSRAIL DEVLETİ
HUKUMETİ ADINA